

Rezerwat przyrody „Dolina Ilanki”

Rezerwat torfowiskowy, utworzony na mocy rozporządzenia Nr 11 Wojewody Lubuskiego z dnia 6 grudnia 2000 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” [Dz. U. Woj. Lub. Nr 34 z dnia 15.12.2000 r. poz. 421]. Aktualizowany zarządzeniem Nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 maja 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” [Dz. U. Woj. Lub. z dnia 12 czerwca 2013 r., poz. 1529] oraz zarządzeniem Nr 25/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23 września 2013 r. zmieniające zarządzenie nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki”.

Powierzchnia rezerwatu wynosi 239,53 ha, w tym na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Torzym – 190,02 ha.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” [Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 23.04.2014 r. poz. 925].

Fot. 1. Tablica informacyjna rezerwatu „Dolina Ilanki” (fot. B. Iwaniuk)

Fot. 2. Rezerwat przyrody „Dolina Ilanki”, Leśnictwo Przęślice (fot. B. Iwaniuk)

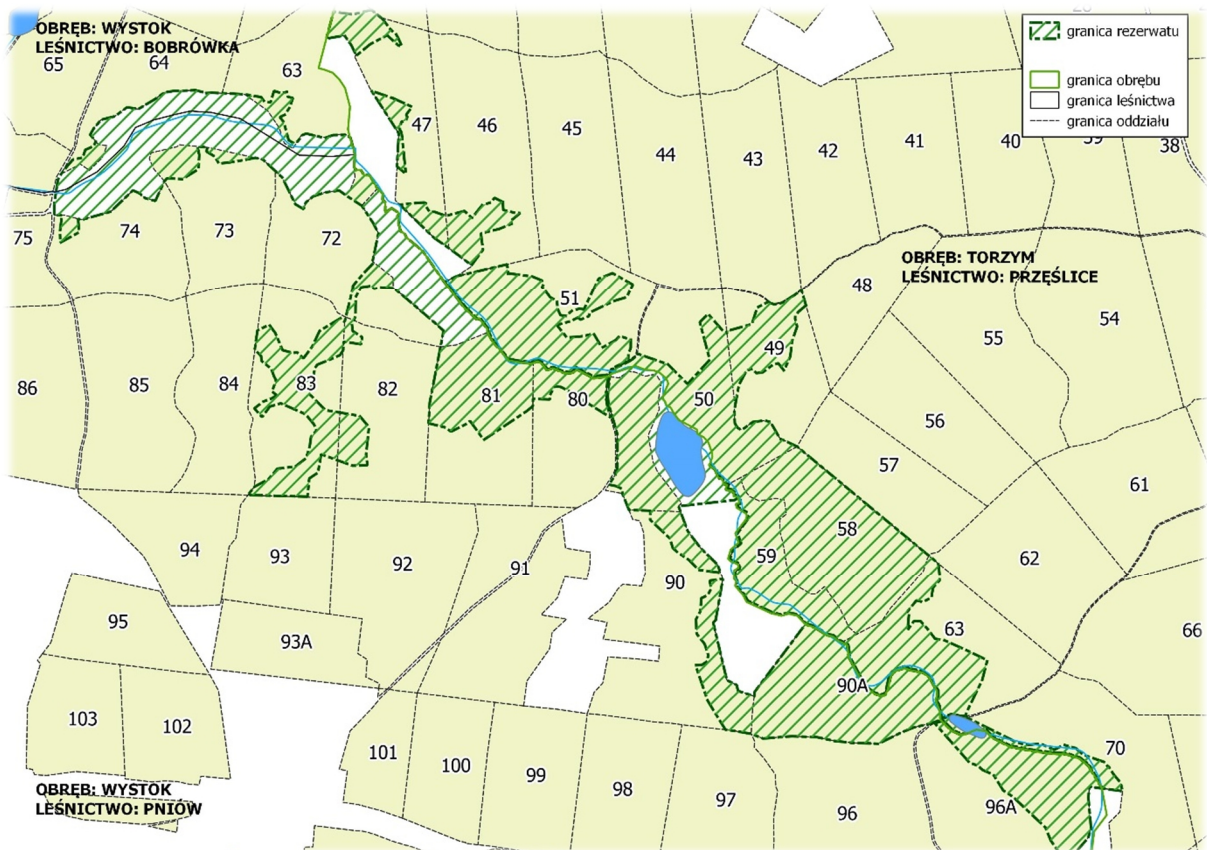

Fot. 3. Tablica urzędowa rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” (fot. B. Iwaniuk)

Fot. 4. Rezerwat przyrody „Dolina Ilanki” (fot. B. Iwaniuk)

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych różnego rodzaju torfowisk, zespołów źródeł w obrębie naturalnego i półnaturalnego krajobrazu wyróżniającego się bogactwem flory, fauny i swoistych, rzadkich fitocenoz.

Rys. 1. Rezerwat przyrody „Dolina Ilanki”

Walory przyrodnicze rezerwatu

Obszar rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” położony jest w granicach sieci Natura 2000 PLH080009 „Dolina Ilanki”.

Rezerwat „Dolina Ilanki” jest największym rezerwatem torfowiskowo-leśnym na terenie województwa lubuskiego. Pod względem charakteru roślinności oraz stosunków wodnych rezerwat stanowi obiekt niepowtarzalny w skali zarówno Polski, jak i Europy, stanowiąc jeden z niewielu obiektów chroniących cały kompleks ekosystemów, w szczególności torfowisk występujących w obrębie doliny rzecznej.

Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie ponad 350 gatunków roślin, w tym 70 gatunków mszaków, wśród których na uwagę zasługuje m.in. błotniszek wełnisty *Helodium blandowii*. Jest to gatunek mchu charakterystyczny dla siedlisk oligotroficznycych, związany głównie z roślinnością torfowisk przejściowych. Błotniszek wełnisty jest gatunkiem subarktyczno-borealnym, uznanym w Polsce za relikw glacialny. Objęty jest ścisłą ochroną gatunkową, a najnowszej polskiej czerwonej liście mchów zaliczony został do kategorii gatunków zagrożonych (E).

Do ciekawszych gatunków flory rezerwatu „Dolina Ilanki” należą: największa ze stwierdzonych w Polsce populacja situ tępokwiatowego *Juncus subnodulosus*, gatunku zagrożonego wyginięciem, storczyki (m.in. storczyk szerokolistny *Dactylorhiza majalis*, kukułka krwista *Dactylorhiza incarnata*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*), rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, pajęcznica gałęziasta *Anthericum ramosum*, nasięzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, narecznica grzebieniasta *Dryopteris cristata*, jeżogłówka mniejsza *Sparganium minimum*, listera jajowata *Listera ovata* i wiele innych.

Obszar rezerwatu położony jest w górnym biegu rzeki Ilanki. Znaczna w stosunku do obszaru rezerwatu zmienność warunków hydroekologicznych zadecydowała o bogactwie torfowisk oraz

ekosystemów bagiennych i wodnych. W rezerwacie stwierdzono występowanie trzech rodzajów torfowisk, tworzących przestrzenny kompleks torfowisk, w którym największy obszar zajmują torfowiska pojezierne.

Rezerwat „Dolina Ilanki” stanowi również ważną ostoję dla zwierząt. Na terenie obiektu rozpoznano występowanie około 80 gatunków ptaków (m.in. bocian czarny *Ciconia nigra*, żuraw *Grus grus*, pliszka górska *Motacilla cinerea*, dziwonia *Carpodacus erythrinus*, pluszcz *Cinclus cinclus*. Wśród ssaków należy wymienić wydrę *Lutra lutra* i bobra *Castor fiber*. W rzece Ilance występują zagrożone wyginięciem: minóg strumieniowy *Lampetra planeri* i pstrąg potokowy *Salmo trutta morpha fario*.

Rezerwat obejmuje swym zasięgiem następujące siedliska przyrodnicze: 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 6430 Ziótorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziótorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). Teren rezerwatu przyrody zamieszkują następujące zwierzęta wymagające ochrony: 1016 poczwarówka jajowata (*Vertigo mouisiana*), 1014 poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*), 1096 minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), 1166 traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), 1188 kumak nizinny (*Bombina bombina*), 1145 piskorz (*Misgurnus fossilis*), 1337 wydra (*Lutra lutra*), 1355 bóbr (*Castor fiber*).

Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia Tabela 8.

Tabela 1 Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu „Dolina Ilanki”

Zagrożenia				Sposób eliminacji lub ograniczania			
Istniejące		Potencjalne		Zagrożenia wewnętrzne		Zagrożenia zewnętrzne	
Istniejące	Potencjalne	Istniejące	Potencjalne	Istniejące	Potencjalne	Istniejące	Potencjalne
Zarastanie otwartych torfowisk i łąk na skutek wkraczania zbiorowisk leśnych i formacji krzewiastych	-	Pogorszona jakość siedliska wody spowodowana dopływem zanieczyszczeń – głównie ścieków pochodzących z źle funkcjonującej oczyszczalni ścieków w Torzymiu.	-	Usunięcie nalotów drzew i krzewów z wyniesieniem pozyskanej biomasy poza granice torfowiska	-	Poprawa jakości oczyszczania ścieków	-
Ekspansja drzew i krzewów na skutek zaniechania ekstensywnego użytkowania – koszenia	-	-	-	Ekstensywne użytkowanie kośne z obligatoryjnym usunięciem biomasy z powierzchni torfowisk	-	-	-

Zagrożenia				Sposób eliminacji lub ograniczania			
Istniejące		Potencjalne		Zagrożenia wewnętrzne		Zagrożenia zewnętrzne	
Istniejące	Potencjalne	Istniejące	Potencjalne	Istniejące	Potencjalne	Istniejące	Potencjalne
Niekorzystne procesy o gwałtownym przebiegu zmieniając drastycznie charakter dotychczasowych siedlisk, ograniczające lub eliminujące ilość i powierzchnię miejsc rozrodu, utrudniające, bądź uniemożliwiające migracje w obrębie głównego cieku i jego najważniejszych dopływów wywołane przez działalność bobra <i>Castor fiber</i> , przed wszystkim przez całkowite przetamowanie koryta rzeki Ilanki	Zagrożenie grądów w wyniku preferowania buka	-	-	Poprawa stanu populacji gatunków poprzez przywrócenie możliwości migracji	Wprowadzanie graba w naturalne luki i gniazda w drzewostanach bukowo-dębowych poprzez sztuczne sadzenie	-	-
Ekspansja obcych gatunków drzew i krzewów	-	-	-	Usunięcie obcych gatunków drzew i krzewów: robinii akacyjowej, czeremchy amerykańskiej, dęba czerwonego	-	-	-

Tabela 2 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony obszaru PLH080009 „Dolina Ilanki” w części pokrywającej się z rezerwatem

Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Zagrożenia		Opis zagrożenia
	Istniejące	Potencjalne	
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych	Nie stwierdzono	Pogorszona jakość siedliska – wody, spowodowana dopływem zanieczyszczeń (kod H01) – głównie ścieków pochodzących z źle funkcjonującej oczyszczalni ścieków w Torzymiu (kod E03) jako efekt przyłączenia kolejnych systemów kanalizacyjnych przyczyniających się do zwiększenia objętości zrzucanych, nie w pełni oczyszczonych wód.
6430 Ziołorośla górskie <i>Adenostylyon alliariae</i> i ziołorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	-
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z	Nie stwierdzono	J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	Zmiana poziomu wód gruntowych (kod J02.15) wywołana przez okresowe odlesienie zlewni doliny Ilanki na skutek cięć rębnych

Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Zagrożenia		Opis zagrożenia
	Istniejące	Potencjalne	
roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)			
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A03.03 zaniechanie/ brak koszenia	-	Ekspansja drzew i krzewów na skutek zaniechania ekstensywnego użytkowania – koszenia.
		J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych.	Zmiana poziomu wód gruntowych wywołana przez okresowe odlesienia zlewni doliny rzeki Ilanki na skutek cięć rębnych
9110 Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	-
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Gallio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	-
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe	H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych	-	Pogorszenie jakości struktury i funkcji siedliska na skutek obniżenia jakości fizyko-chemicznych wód rzeki Ilanki
	-	J02.03 regulowanie, (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Pogorszenie jakości struktury i funkcji siedliska na skutek zmian stosunków wodnych
9190 Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robori-petraeae</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	-
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	-
1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	-
1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	K03 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt	Nie stwierdzono	Pogorszenie jakości siedliska gatunku na skutek fragmentacji oraz zmiany jakości fizyko-chemicznych wód rzeki Ilanki, spowodowane aktywnością życiową bobra – liczne tamy bobrowe przegradzające koryto rzeki
1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	A03.03 zaniechanie /brak koszenia	Nie stwierdzono	Ekspansja drzew i krzewów na skutek zaniechania ekstensywnego użytkowania – koszenia.
1016 Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulisiana</i>	A03.03 zaniechanie /brak koszenia	Nie stwierdzono	Ekspansja drzew i krzewów na skutek zaniechania ekstensywnego użytkowania – koszenia.
1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Nie stwierdzono	Nie stwierdzono	

Zadania z zakresu ochrony przyrody

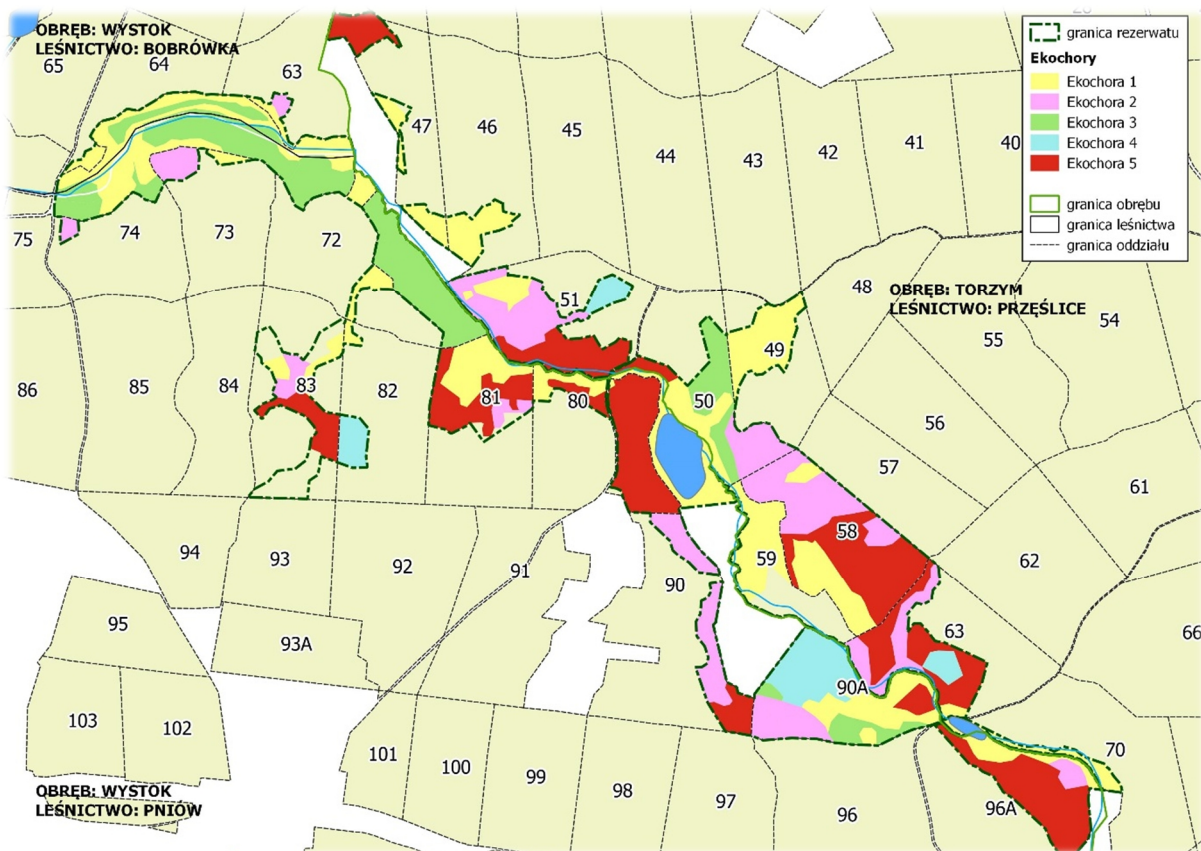
Obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej.

Program działań ochronnych oraz sposoby ochrony ekosystemów i krajobrazu szczegółowo opisane zostały w planie ochrony rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki”.

W oparciu o zapisy planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” w Tabeli 10 zestawiono zadania ochronne na terenie rezerwatu. Odpowiedzialnym za realizację działań ochronnych jest Nadleśnictwo Torzym.

Tabela 3. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej (źródło: Zał. Nr 2 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 kwietnia 2014 r.).

Lokalizacja	Cel zadania ochronnego	Zadanie ochronne
Ekochora 1 Wydziały: 46l, m, 47k, o, 49b, d, 51j, l, 58b, f, 59a, 63k, m, 64i, 70f, 72a, j, 73b, 80f-h, j, 81a, b, d, g, h, 82f, 83a, h, k, 90A-d, 96Aa, c	Ograniczenie nadmiernego odpływu wód przez wykorzystanie przepustów.	Konserwacja zastawek
Ekochora 2 Wydziały: 50g, 51c, d, l, k, o, 58a, d, 63c, d, h, 73d, 74f, 81j, 83i, j, 90a, d, h, n, 90Af, g, 96Ad	Poprawa stanu siedliska	Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanów określonych na podstawie stanu lasu, preferujących w nich gatunki liściaste (buka, dęba rodzimego, graba); konserwacja zastawek
Ekochora 3 Dz. 21 (cz.), dz. 22 (cz.), dz. 26	Ekstensywne użytkowanie kośne trwałych użytków zielonych	Ekstensywne użytkowanie kośne we wskazanych obszarach wdrażania
Ekochora 4 Wydział 82o	Zachowanie siedliska otwartego torfowiska	Usuwanie nalotów drzew i krzewów raz na 3-4 lata dla utrzymania otwartego charakteru torfowiska,
Ekochora 5 Wydziały: 47b, 50d, 51p-t, 58c, f, 63a, b, g, i, k, 80a-d, i, k, r, s, y, 81c, f, g, i, o, 83m, 90h, m, 90Ac, 96Ab, f	Poprawa stanu siedliska w zakresie struktury i funkcji	Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanów, w których przede wszystkim należy usuwać gatunki obce (robinie akacjową, czeremchę amerykańską, dęba czerwonego), i preferować gatunki liściaste (buka, dęba, graba). W wydziałach 51s, 58f, 80d odtworzyć naturalne zbiorowiska leśne poprzez wprowadzenie dęba na wyciętych gniazdach

Rys. 2. Podział rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki” na ekochory

Tabela 4. Działania ochronne na obszarze Natura 2000 PLH08009 „Dolina Ilanki” w części pokrywającej się z rezerwatem, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Działania ochronne		Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego		
Działania związane z ochroną czynną			
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Usunięcie nalotów drzew i krzewów z wyniesieniem pozyskanej biomasy poza granice torfowiska. Zadanie wykonać w pierwszym, roku obowiązywania planu ochrony	Nadleśnictwo Torzym: 14-13-2-05-63 –l 14-13-2-05-59 –a 14-13-2-05-50 –f 14-13-2-05-51 –g 14-13-2-05-59 –b 14-13-3-10-90A–a (część otwarta)	Stowarzyszenie Klub Przyrodników w porozumieniu z miejscowym nadleśniczym oraz sprawującym nadzór nad rezerwatem przyrody
1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> 1149 Kozia <i>Cobitis taenia</i>	Poprawa stanu siedliska poprzez przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości siedlisk, ich zanikowi oraz pogarszaniu ich stanu powodowanego przez działalność bobra europejskiego <i>Castor fiber</i> poprzez sukcesywne rozbieranie tam bobrowych przegradzających koryto rzeki Ilanki	Koryto rzeki Ilanki	Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, wykonujący w imieniu Marszałka Województwa uprawnienia Skarbu Państwa w odniesieniu do śródlądowych wód powierzchniowych, stanowiących własność publiczną w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad rezerwatem przyrody
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Działanie obligatoryjne: Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony obszaru, poprzez ekstensywne użytkowanie kośne gruntów w wskazanym obszarze wdrażania. Działanie fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę torfowisk (7230). Zadanie należy realizować od drugiego roku obowiązywania planu ochrony, do końca jego obowiązywania.	Nadleśnictwo Torzym 14-13-2-05-63 –l 14-13-2-05-59 –a 14-13-2-05-49 –d 14-13-2-05-51 –g 14-13-2-05-59 –b	Miejscowy nadleśniczy

Działania ochronne		Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego		
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe 9110 Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i> 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum; Tilio-Carpinetum</i> 9190 Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robori petraeae</i>	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego	Wszystkie płaty siedlisk przyrodniczych w granicach rezerwatu przyrody	Miejscowy nadleśniczy
1016 Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i> 1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Działanie obligatoryjne: Zachowanie siedliska gatunku stanowiącego przedmiot ochrony obszaru, poprzez ekstensywne użytkowanie kośne gruntów w wskazanym obszarze wdrażania. Działanie fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę torfowisk. Zadanie należy realizować od drugiego roku obowiązywania planu ochrony, do końca jego obowiązywania.	Działki ewid. Nr 21, 22, 26 obręb Pniów	Stowarzyszenie Klub Przyrodników w Świebodzinie na podstawie umowy/porozumienia zawartego ze sprawującym nadzór nad rezerwatem oraz w porozumieniu z właścicielem lub zarządcą nieruchomości
Działania związane z monitoringiem stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphenion, Potamion</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
6430 Ziótorośla górskie <i>Adenostylyon alliariae</i> i ziótorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody

Działania ochronne		Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego		
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
9110 Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
9190 Kwaśne dąbrowy <i>Quercetea robori petraeae</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody

Działania ochronne		Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego		
1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonywać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody
1016 Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska; zadanie wykonać w 5, 10, 15 i 20 roku obowiązywania planu ochrony	Rezerwat przyrody	Sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody